

ИРЖИ МАРЕК ОТПЕЧАТЪКЪТ

Превод от чешки: Ирина Къосева, 1980

chitanka.info

Не беше нещо особено — каса от тия, най-обикновените, стария тип „Вертхайм“, лесна за работа; беше отворена чисто и професионално, дори и боклуците, паднали измежду стените, бяха сметени настрани, вероятно защото престъпникът е стъпвал там и не е пожелал да остави следи.

Беше съвсем обикновен случай, но не бива да се забравя, че касата се намираше в една от страничните улички, близо до площада в Ихлава — и веднага от това става афера.

Хората от цялата околност се стекоха тук, който пристигнеше с автобуса на големия площад с неравен паваж, най-напред отиваше да види къщата, в която бяха ограбили непревземата каса... Ако бяха започнали да събират по کرونا от всеки, който искаше да погледне, скоро щяха да си покроят загубата и кой знае дали нямаше да спечелят нещо отгоре, защото човешкото любопитство няма граници и хората винаги се вълнуват от необичайните неща. Кражбата на гарата им се струва нещо естествено, но да разбиеш каса, да изрежеш в нея дупка, да бръкнеш вътре и да си натъпчеш джобовете с пачки стокронови банкноти — това вече е нещо, което настървява човешката фантазия. И на всичко отгоре оня човек върши това нощем, прокрадва се в мрака, свети си с фенерче, разбива прозореца. А най-важното е, че владее такъв ужасяващ занаят — това някак си скрито импонира на хората и те искат да видят мястото на действието. Полицаяте не могат да разгонват оттам любопитните и викаха по тях, като че не някой тайнствен чужд човек, а те са извършили престъплението.

Общо взето, в Ихлава каса не се разбива всеки ден, затова отрядът на окръжното комендантство беше в пълна готовност. Те направиха каквото можаха, доведоха кучета, но те се помотаха из площада, а едно отиде чак до хотел „Гранд“, но не защото беше надушило следа, а по-скоро защото тук неговият стопанин идваше всеки ден на бира. Разпитаха много свидетели, които не знаеха нищо, и, естествено, повикаха дактилоскопист. Но той можа само да потвърди това, което те вече предчувствуваха, че никъде няма никакви следи. Мъжът бе работил с ръкавици, ако имаше някакви отпечатьци, естествено, те бяха на касиера Фуш.

Старите канцеларии и касата принадлежаха на една немска фирма. Шефът непрекъснато разпитваше на развален чешки дали има

надежда престъпникът да бъде хванат. След като униформените мъже само вдигаха рамене, от него можеше да се чуе:

— Was wollen wir von der tschechischen Gendarmerie?

И пред вид политическата ситуация окръжният комендант Патејдл не можеше дори да намекне, че разбира немски доста добре. Вече няколко пъти той си повтори всичко, което е известно: престъпникът е влязъл през прозореца, който е отворил отвън, като е избутал стъклото и е бутнал металическата дръжка. Бил е човек, добре запознат с обстановката, уверен, че ще има плячка. Четвъртък срещу петък в касата винаги има повече пари, защото в петък сутринта се плаша на коларите за превоза. Касоразбивачът дошъл точно в нощта срещу петък. Това можеше да значи, че е тукашен... Но не бе задължително, защото деня за изплащане на заплатите той е могъл да научи във всяка кръчма, в която се хранят коларите. Така че полицията знаеше доста, но както винаги, не знаеше главното.

Разбитата каса в малък град си има проблеми: винаги престъпникът е чужд; в малките градове не живеят касоразбивачи, защото не биха се изхранили. Те само гастролират в малките градове. А да се намери случаен посетител, съвсем не е лесна работа. На тия в Прага им е по-лесно: бръкнат в архива, погледнат кой е на свобода и могат да бъдат сигурни.

Подпоручикът изпрати хора по всички хотели и ресторанти; естествено — без резултат, то човек, като иска да оправи някоя каса в Ихлава, ще пристигне със следобедния или вечерния влак, ще поседи в някоя кръчма и след това ще се захване за работа. Като свърши преди съмване, ще има време да отиде бавничко на гарата, от Ихлава тръгват влакове във всички посоки, може да си избере Прага, а може и Бърно. С две думи — обикновен и идиотски случай.

Но кой от хората, които седяха в канцеларията на окръжното управление и слушаха как някъде монотонно чука пищеца машина и как скърцат ботушите на подпоручика, можеше да предположи, че този случай скоро ще вдигне паника! Кому би хрумнало, че точно в Ихлава ще се случи нещо, което ще разтърси не само окръжното управление, но и цялата същност на криминалистиката.

Отначало събитията се развиваха съвсем обикновено. Точно когато бяха установени напълно нормални факти и бяха написани първите протоколи, изведнъж притича един млад и амбициозен

работник от разследването, някой си Тумпах, и силно развълнуван, съобщи на подпоручика, че е намерил извънредно важна следа.

Подпоручикът, който вече цял час се разхождаше из кабинета си и скърцаше с ботушите си, помисли, че всеки, който помирише малко от работата на полицията, си мисли така, но въпреки това разреши на младия мъж да каже какво има.

Младият Тумпах без много приказки извади извънредно внимателно парче стъкло от прозорец и го показа на своя шеф. Там и с просто око се виждаше отпечатък от пръст.

Подпоручикът подсвирна:

— Човече, каква лека ръка имате! Както се казва, това напълно изменя ситуацията. С това трябва да направим нещо.

И нещо беше направено. Съвсем обикновени неща, които бяха посвоему вълнуващи, защото изведнъж даваха ключ към загадката. Отпечатъкът беше добре и много фино прекопиран, пресниман, увеличен; просто с пълни сили всички се посветиха на него, тъй като той беше единствен. Отпечатъкът имаше особена форма, беше рязко прекъснат и от двете страни и амбициозният млад Тумпах си имаше обяснение за този факт.

— От това личи, че мъжът е бил с ръкавици, но те се скъсали. Той е забелязал това, сложил си е резервни, но въпреки това е пропуснал един отпечатък.

— Как не се сетихме веднага да разгледаме парчетата от прозореца... Всъщност ние ги гледахме, но не открихме нищо — извиняваше се дактилоскопистът на групата. — Винаги е така, като напук най-важната следа я намира някой новак.

Той си говореше така, хем защото се ядосваше на себе си, хем защото Тумпах не беше в стаята.

— Е, какво да се прави — призна на края намусено. — Младият човек трябва да започне все някак кариерата си. И аз започнах с това, че единствен забелязах засъхналата кръв под ноктите на оня убития пенсионер. А после не беше трудно да се открият дълбоките драскотини по гърдите на господин зетя, нищо, че той разправяше, че като карал съчки, паднал от каруцата и се одраскал о клоните... Сега пък името на Тумпах ще бъде споменато в рапорта и следващия път ще му поверят по-голям случай... Че аз дори му желая това.

После отпечатъкът с всичките снимки отпътува за Прага, защото беше необходимо да се установи чий е той всъщност. Не можеше да се предполага, че така чисто обработената каса в Ихлава е работа на някой неизвестен на полицията новак. Беше ясно, че случаят е към края си. Че Ихлава ще се прослави, ще влезе във вестниците... Напоследък подпоручикът се бръснеше ежедневно и носеше униформата си с още по-голям шик отпреди — всеки ден очакваше пристигането на репортьорите.

Пристигнаха. Но не репортьорите. Пристигнаха двама съвсем обикновени и угрижени господа от Пражката дирекция на полицията, и двамата — първокласни специалисти по дактилоскопия.

Те събраха всички, които имаха нещо общо с този случай, изслушаха рапортите, после отидоха да разгледат двора, прозореца, който отдавна вече беше остъклен, стаята, която отдавна вече беше почистена и измита, касата, която вече беше експедирана в склада, защото предприятието не може да спре, въпреки че полицията тъпче на едно място, както каза на разваления си чешки господин директорът.

— Мога ли да зная какво става, господа? — каза подпоручикът, като седнаха в канцеларията му. — Доколкото зная, разследването протече съвсем нормално и според правилника.

— Изобщо не се съмняваме. Всъщност това даже не е в нашата компетенция. Искрахме само да разгледаме — отговориха господата сериозно.

— Освен това имаме купища снимки — продължи командувачият. — Събрахме всичкия боклук от касата, парчетата от прозореца, където намерихме отпечатъка, с една дума, каквото можахме, това и направихме.

— Господин подпоручик, работата ви е извършена необикновено акуратно. Но независимо от това...

— Как „независимо“, господа? — каза подпоручикът и вдигна вежди. В целия окръг той имаше най-висок чин и беше свикнал с него да се говори учтиво.

— Независимо от това налице са известни важни обстоятелства... Моля ви да заминете с нас за Прага, там е свикано поверително съвещание.

— Господа! Нима вие не намерихте човека, на когото принадлежат отпечатъците?

— Напротив. Намерихме го. Точно това е лошото — въздъхна единият от мъжете.

А другият добави с някакъв суров хумор, който изобщо не беше весел:

— Дори знаем къде е — зад решетките. В Бори.

— Толкова бързо! Чудесно! — извика подпоручикът и затропа с ботушите си по големия килим в канцеларията.

Двамата от Прага останаха сериозни, без да проявят и най-малка радост. Дори имаха твърде кисел вид.

— Проблемът е в това... — каза единият, докато другият вдигна очи към тавана, като че дори с поглед не искаше да участва в това печално съобщение — проблемът е в това, че този, на когото е отпечатъкът, тоест касоразбивачът Пехачек, е в Бори вече четири години и ще бъде там още година.

Стана тихо. Ботушите престанаха да поскърцват. Тишината беше така дълбока, че се чуваше как някъде навън играят деца.

— Искате да кажете, че... че този отпечатък не е истински?

— Напротив, напротив. Отпечатъкът е истински и съвсем ясно беше идентифициран. Принадлежи на Пехачек. Но Пехачек не е могъл да направи това, защото е в затвора. Пета година. Без прекъсване. И все зад решетки.

— Но ние намерихме отпечатъка му! — извика подпоручикът.

— За съжаление... Какъв ужас! Никога не сме се сблъскали с подобно нещо! Имаме нареждане от министерството да ви поканим в Прага. Влакът тръгва след един час.

Мъжете станаха като по команда. И двамата мечтаеха да са вече на гарата и да изпият по една бира в ресторанта или може би по две, защото случилото се хвърляше сянка не върху Ихлава или Прага, а върху цялата световна дактилоскопия. Съмненията в нейната правилност означаваха разклащане на цялата полицейска система.

Пражкият полицейски съветник Вацатко тичаше из кабинета си и бързешком се опитваше още веднъж да провери всички обстоятелства, за да е напълно сигурен, че е изключена грешка. Той предчувствуваше, че президентът на полицията ще постави страшния въпрос, от който се бояха всички криминалисти. Сигурно щеше да попита:

— Господа, какво ще правим с нашата дактилоскопия?

А полицейският съветник щеше по-лесно да понесе, ако президентът попиташе:

— Е, господа, какво ще правим с нашия Вацатко? Ще го обесим или ще го удавим полека във Вълтава?

В края на краищата полицията може да замени един човек. Но с какво ще бъде заменена дактилоскопията?

— Хей, момчета — каза той на подчинените си, — да не сте уплели конците? Наистина ли намерихте общи черти между отпечатъците на касоразбивача Пехачек и този, който ни изпратиха от Ихлава?

— Намерихме. Достатъчно е да има десет такива, а ние намерихме двайсет.

— Значи, няма грешка?

— Да, за съжаление. Като прожектираме увеличените снимки, ще стане съвсем ясно. Този, който е разбил касата има същите отпечатъци, както касоразбивачът Пехачек.

— Значи...

Мъжете наведоха глави, като че слушаха присъда. Да, това означаваше, че цялата дактилоскопия, която служи на полицията вече десетки години като непоклатим доказателствен материал, на чиято основа хората са осъждани на затвор или бесилка, не е точна. А щом не е точна, какво ще стане с тия, които лежат или дори висят?

Никога в Дирекцията на полицията не се бе чело така пламенно, както сега. А да получиш от библиотеката томчето с Хайнделовата „Дактилоскопия“ беше невъзможно. Специалистите прелистваха наново стария Локард и Грос, разтваряха Фосдиковата „Европейска полицейска система“ и които бяха особено ревностни, се опитваха да защитават дактилоскопията от патриотична гледна точка: нали неин основател не е кой да е, а известният учен Пуркине!

— Господа — каза съветникът Вацатко, — четох някъде, че благодарение на дактилоскопията в целия свят са били издадени присъди за един милион години затвор. Един милион години!

— Бая годинки за излежаване! — отбеляза господин Роус, а Боуше кихна в знак на съгласие.

— Добре, че покойният полицейски съветник Кнотек не дочака това, сигурно нямаше да го преживее — каза той с въздишка.

— И аз няма да го преживея — промърмори Вацатко и погледна часовника си.

После целият криминален отдел отиде на паметното съвещание, което председателствуваше самият президент на полицията.

Там говориха най-различни специалисти, но какво значение имаше това, щом като от всички думи лъхаше страхът, че с добрата стара дактилоскопия наистина нещо не е в ред.

— Както прочетох у Роберт Хайндел — говореше специалистът, който имаше думата, — още старият Галтън се е занимавал с въпроса, дали е възможно един и същ отпечатък да се появи на света два пъти. Той изчислил, че е необходимо да се вземат пред вид 64 милиарда различни папиларни линии, чиито различия личат ясно. Галтън приел, че броят на хората, които са се сменили на Земята, е около 16 милиарда, и оттук излиза, че от сътворението на света съществува възможност едно към четири отпечатък на едно лице да съвпада с отпечатък на друго лице. И тъй като е известно, че дори децата нямат еднакви отпечатъци с тези на родителите си, че дори близнаците, които си приличат до неразпознаваемост, нямат еднакви линии на пръстите, ние стоим пред единствена загадка. Бих казал, господа, че в този момент в Прага се впиват погледите на целия свят, защото ако публикуваме това откритие...

— Нищо няма да публикуваме — извика президентът на полицията и срещата продължи.

— В книгата си за идентификацията, издадена през 1906 г. в Рио де Жанейро, Галдино Рамос доразвил Галтън и изчислил, че ако се вземат пред вид двадесет характерни черти на един пръст и се съпоставят с броя на хората на Земята, два еднакви отпечатъка могат да се появят след 406 милиона години. Затова аз смятам, че или сме стигнали тази нещастна дата... и то точно в Ихлава, или всичко това не е възможно.

В стаята бе мъчително тихо. После бяха прожектирани двата отпечатъка: този, който бе намерен на нещастното парче прозоречно стъкло, и успоредно — отпечатъкът от полицейския архив, който бе на касоразбивача Пехачек от затвора в Бори. Бяха еднакви.

После отново се разгърна дискусия, която премина в кавга. Един срещу друг крещяха достолепни учени и служителите от криминалната, всички забравиха званията и трудовия стаж, ругаеха се

взаимно, крещяха си лекари и биолози, детективи и дактилоскописти, крещяха и съветникът Вацатко, и президентът на полицията.

По това време в Прага даваха известния филм „Последните дни на Помпей“, но той беше нищо в сравнение с последните дни на Празката дирекция на полицията, която се беше устремила към гибел.

Но понеже полицията никога не бива и не може да рухне унищожена, господин президентът реши:

— Нито дума за това, нищо да не се публикува, ако вестниците гъкнат нещо, ще ги закроя. Господи, защо тези четиристотин и шест милиона години трябваше да се навършат точно, когато аз съм президент на полицията? Закривам заседанието и помнете, че такова не е имало. Разбира се, разследването продължава.

Така краят на Празката дирекция на полицията не настъпи, защото решението на президента го отложи за по-нататък. Но никой не знаеше за кога.

Един ден в кабинета на началника на окръжното отделение в Ихлава влезе младият ефрейтор Тумпах. Той чукна токове и се обърна към своя командир по войнишки:

— Господин началник, моля за разрешение да се застрелям.

Началникът най-напред каза, че ако иска, Тумпах може и да се удави, след скандала с оня отпечатък вече е все едно, а после изкрещя:

— Вие май съвсем сте се смахнали. По дяволите, какво има пак?

— Единственият изход е да се застрелям — печално каза Тумпах.
— Намерих още една важна следа.

— Че ако е така, защо ще се стреляте вие? Аз сам ще ви застрелям, и то с голямо удоволствие, ако носите нещо такова като миналия път.

— Сега е по-лошо — смело каза младият мъж и остави пред смаяния началник две парчета стъкло. — Тук беше отпечатъкът... А това е от другите парчетии. Тоя случай ме човъркаше непрекъснато и аз пак се порових из стъклата. Докладвам, че открих важно обстоятелство, което... А бе направо ужас! Парчето с отпечатъка е с милиметър и половина по-дебело от другите. И освен това, като го разгледате, личи, че стъклото е равно и през него се вижда хубаво... Докато през което и да е от другите парчета нещата се виждат криви, защото стъклото е некачествено. С две думи, на този прозорец е имало

обикновено, не особено хубаво стъкло, а парчето с отпечатъка е идеално гладко. Моля, вижте сам, господин началник...

Офицерът беше така смаян от думите на Тумпах, че смело може да се каже за него: беше напълно изглупял. Той мълчаливо погледна парчетата и не откри нищо друго освен това, което вече беше забелязал старателният млад полицай. После той остави парчетата върху бюрото и по навик започна да се разхожда напред-назад из кабинета. Звънна телефонът, офицерът вдигна слушалката, каза: „Момент...“ — и затвори. Не искаше да му пречи в мисленето.

Младият Тумпах учтиво слушаше скриптенето на командирските подметки.

— Хей, човече, знаете ли какво е това?

— Разрешете да доложа — знам. Затова още в началото предложих да се застрелям.

— Нищо друго не ви остава — веднъж вече извадихте от релсите цялата дактилоскопия, сега я връщате на истинското ѝ място, а някакъв си неизвестен полицай от окръжно отделение не може да си позволи подобни сътресения с такава сериозна наука. Такова нещо може да си позволи някой отгоре, и то не много често... Господи, Тумпах, какво стоите като истукан? Да ви видя във влака, в Прага, при съветника Вацатко, после при президента на полицията, пък нека те сами ви застрелят, евентуално нека ви направят на юфка, изобщо не ми пука, само че не искам още веднъж да преживея каквото преживях. Свободно и бегом марш!

Тумпах препусна от кабинета в тръс, който след това премина в галоп. Той успя да скочи в потеглящия влак и единствено униформата го спаси от глоба.

На меката седалка в първа класа нещастникът се мяташе в жестоки съмнения, защото изобщо не можеше да си обясни как парченцето стъкло, на което беше отпечатъкът, се е озовало сред късовете от разбития прозорец. Как непознатият касоразбивач се е снабдил с отпечатък от пръстите на друг касоразбивач, който лежи в Бори?

Съветникът Вацатко едва не подскочи, когато Тумпах му показа какво носи.

— Млади човече, вие сте умна глава! Ако не сте глупак, разбира се, защото сте бил длъжен да забележите всичко това по-рано. Въпреки

че... трябва да призная, че и останалите не са го забелязали. Е, значи, благодарение на вас с дактилоскопията всичко е наред, а беше съвсем зле. Както личи, тя е солидна наука, щом преживя това... Е, сега ние ще се заемем с това!

Съветникът беше пълен с ентузиазъм и Тумпах разбра, че не е нужен тук. Той излезе на улицата, известно време заглеждаше жените, после изведнъж се сети, че ще живее, и радостно тръгна към Ихлава.

Докато той пътуваше, на бюрото на началника му зазвъня телефонът и самият господин президент благоволи да каже, че младият човек очевидно е умна глава, и помоли окръжното отделение да изкаже благодарност на това момче от негово име. Така че още преди Тумпах да стъпи върху перона на ихлавската гара, на бюрото лежеше заповедта за неговото повишение.

И нещата тръгнаха по познатия и установен ред.

Най-напред съветникът Вацатко поиска всички сведения за касоразбивача Пехачек в Бори. Затворник № 64873 изобщо не подозираше, че става център на внимание. Той все така си ходеше по студения дълъг коридор, стоеше изправен до вратата на килията си, чакаше надзирателят да отвори вратата, разменяше си угарки с чистачите и когато утихнеше навсякъде, се отдаваше на пушене точно така, както правеха всички опитни затворници, които отдавна са се примирили със затвора.

Пехачек не подозираше, че по време на разходката един господин го оглеждаше внимателно и че след това този господин дълго седя при директора на затвора.

— Значи, казвате, че скоро е бил освободен касоразбивачът Камил Новак?

— Да, осъден на три години за съучастничество в грабежа на касата в Раковница. Поведението му беше като на всички от бранша — разумно. Беше освободен на единайсети.

Господинът от Прага запрелиства бележника си:

— Ихлавската каса е била разбита на осемнайсети, значи, Новак си е дал една седмица почивка, сигурно за да влезе във форма.

— Ами! По-скоро тая седмица му е трябвала, за да огледа касата, ако е бил той, разбира се! — предположи директорът.

— Може да ви е чудно, но той изобщо не е имал нужда от разузнаване... Той е знаел достатъчно за тази каса. Позволете ми още

един въпрос: как могат да се срещат затворниците тук?

— Ако не са в обща килия, само там, където работят — обясни директорът.

— Къде работи Пехачек?

— Долу, в работилницата, той е добър майстор.

— А онзи, Новак?

— И той там. Касоразбивачите, общо взето, са сръчни хора и ние ги пращаме като монтьори. Златни ръце имат те, само че лошо ги използват.

Мъжът се усмихна:

— Ясно! Работили са заедно и са се наговорили.

Директорът на затвора имаше вид, като че иска да преглътне, а не може:

— Вие мислите, че...

— Нищо не мисля, просто констатирам. И като установя, че са имали възможност да се срещат, предполагам, че са могли и да се уговорят.

— Ама как Пехачек... Толкова е скромен и дори ми изглежда отритнат от съдбата. Той излежава пет години, а това не е малко!

— Пехачек беше славен човек! И както се казва, нахакан.

Като получавал втората си присъда от три години и половина и председателят на съда му казал, както винаги, че може да обжалва присъдата, Пехачек се изправил, махнал с ръка и казал дословно това: „Три години и половина са нищо, господин съдия, аз ще ги изкарам на стълбите на затвора Панкрац, и то на половинката задник...“ По това време всички вестници гърмяха!

А прославеният Пехачек изобщо не подозираше, че в дирекцията се говори за него. Той мълчаливо вършеше онова, което му бяха дали, държеше с удоволствие инструментите, с удоволствие застана пред тезгяха и стегна желязото в менгемето, опитвайки се да го извие така, както беше свикнал от работата си с касите. Защото най-важното нещо е в пандиза човек да не загуби формата си.

Той обърна пъпчивото си дългнесто лице към малкото прозорче, което беше прашно, но пропускаше доста светлина в работилницата, а понякога дори и слънце. Пехачек виждаше покрива, а зад него далечния венец от синкави върхове. Кой знае кои върхове бяха те, но той мечтаеше, че някой следобед ще отиде там, ще седне върху мъха и

ще слуша как над планинската поляна бръмчат мухите; красота, човек има нужда от нещо такова, за да си почине от нощната работа. Но къде са върховете и поляната, къде е онова лято, когато за последен път слушаше навън бръмченето на мухите и примижаваше пред силното слънце! Разбира се, човек може да си прави майтапи в съда, защото така си повдига реномето сред приятелите и специалистите, но като му лепнат толкова, колкото получи той, ще му мине меракът за веселба. Да се лежи седмица, две или месец, или десет месеца се ядва, да се лежи три години — иди-дойди. Ама пет — вече е прекалено... Изведнъж усещаш как светът навън е страшно далече, всичко е далече, приятелите и Маржка, тя е съвсем изгубена, дявол да го вземе, когато Пехачек излезе, тя ще гони четиридесетте, на тия години жената си е изпяла песента.

След тая присъда Пехачек приличаше на звяр в клопка. Хванаха го за абсолютна глупост, която не беше предвидил. Няколко никакви доказателства, беше сигурен, че ще се изплъзне, още повече че касата беше бая добра, пусна му няколко пачки. Смяташе вече да поулегне, защото при днешната криза в касите няма кой знае какво. „Но се получи зле, получи се много зле — мислеше си той, като гледаше през прашния прозорец на затворническата работилница. — И то заради глупост... Заради отпечатък от пръст.“

Дявол да го вземе! И това ако не е идиотщина, да хванат човека заради такава глупост, как може да се позволява такова нещо. Щом полицаите са мухълъвци и не могат да гепят човека, като излиза навън, щом като не могат да му докажат, че е разбил касата с „козия крак“, който са намерили у него, тогава не трябва да се хващат за това. Пехачек отричаше яростно, въпреки че съветникът го уговаряше да си спомни, че касоразбивачите са благородни хора и не създават трудности на съда, че съдът пак ще си затвори очите. Пехачек беше сигурен и затова мъжествено отричаше чак докато на края извадиха тоя отпечатък...

Колко пъти след това в килията си Пехачек разглеждаше крайчетата на пръстите си и клатеше глава: „По дяволите, това е невъзможно, невъзможно е няколко идиотски линейки да струват на човека пет години!“

Съдът беше необикновено бурен. Защитникът на Пехачек крещеше, че сама по себе си дактилоскопията не е достатъчна, за да

бъде уличен един човек, въпреки че тя прекрасно стигаше и за бесилка, но адвокатът може да говори каквото си иска. Но все пак той беше скъпо платен и мереше всичко по горната му граница.

Колко пъти вече Пехачек притискаше черния си пръст към бялата стена на килията и го гледаше. „Да, това ме докара дотук... Ясно, че трябваше да бъда с ръкавици, но какво да правя, като с тях ми липсва правилното чувство и сигурност. Сега вече ще внимавам, без ръкавици дори няма да излизам от къщи. Ако тия мизерници не се научат да разпознават и отпечатъка на ръкавицата! Днеска всичко е възможно, днес обикновеният човек няма спокойствие.“

Ами ако... Ами ако хвана за гърлото това чудовище, дето даже няма нормално име. Ако докаже, че всичките тия трикове с пръстите са глупост... Ако намерят чужд отпечатък... Ако сега намерят някъде мой отпечатък...

Самият той се изплаши от тая мисъл. Не можа да разбере откъде се взе тя, не беше много умен, затова пък беше силен. Изведнъж като че го обля някаква светлина, чувствуваше се така, сякаш крачи по поляната и на главата му грее. Но не слънцето, а мисълта!

„Ако намерят някъде моя отпечатък! После ще трябва да ме пуснат... Ще бъде голям майтап и името Пехачек пак ще стане известно по целия свят.“ Великолепна мисъл! Приказна! Той си играеше с нея, радваше ѝ се повече, отколкото на някоя жена. И веднъж я реализира...

В коридора се чува крачки. Пехачек бързо се престори, че работи. Надзирателят извика от вратата:

— Пехачек, при мене!

Пехачек бавно се мъкнеше по коридора и като се разбра, че са сами, се наведе към надзирателя:

— Какво има, господин Яноушек?

А той само сви рамене, тихо каза:

— Посещение...

Пехачек се спря от уплаха: Жена?...

— Не, не се бойте. Мъж.

После продължиха по-нататък, прекосиха двора — за всеки затворник е празник да мине през двора, по-различно от оня жалък кръг при разходката, и влязоха при директора. Него го нямаше. Там беше съветникът Вацатко, който погледна едва ли не весело Пехачек:

— Е, какво? Явно се срещнахме малко по-рано, отколкото очаквахте, а?

Пехачек мълчеше. Посещение на такъв високопоставен господин от Прага — тука нещо не бе в ред.

— Пушите ли? Запалете си — каза съветникът.

Пехачек би предпочел да откаже, но нещо в него му попречи и той бе принуден да си вземе цигара, въпреки че знаеше, че ще му излезе адски скъпа. Стоеше, после седна в креслото и дръпна от цигарата с такова напрежение, че за момент съветникът замълча. После се учуди:

— Вие тук не си ли разменяте цигари?

— Това е друга работа — каза Пехачек. Ако можеше да си опъне краката, щеше да си помисли, че е у Маржка.

— Е, пушете, пушете... Аз имам време.

Съветникът започна да се разхожда из стаята. Пехачек пушеше и си мислеше унило: „Пак ще ме хванат за нещо. Интересно — за какво ли? Дали оня Новак не е успял?“

— Познавате ли Камил Новак? — попита в този момент съветникът и изпитателно го погледна.

— Да — задави се Пехачек. (Знаех си аз, че тая цигара ще ме издаде — помисли си той тъжно. — Онова говедо са го хванали!)

— Та, значи, вие сте решили с негова помощ да разклатите цялата ни дактилоскопия, а?

Пехачек вдигна очи и веднага пак ги наведе. Мълчеше, от опит знаеше, че това е най-добрата защита.

— Вие му посочихте тази каса, нали?

След дълго мълчание съветникът продължи спокойно:

— Вие сте я набелязали още преди да ви арестуват, а? Добре сте запомнили всичко, Новак е бил сигурен.

— Вие вече сте го... — изхърка ужасено Пехачек.

— Да. Защо да ви лъжа. Отначало се объркахме малко, но после разкрихме загадката. Вашият отпечатък издаде Новак. Чудеса, нали?

Съветникът подаде нова цигара на касоразбивача и остави цялата кутия на масата.

— Би трябвало вече да разберете, Пехачек, че въпреки всичко полицията е изряден апарат и можеш да я водиш за носа само за кратко. Рано или късно разкриваме всичко.

Съветникът се поразгорещи, а Пехачек гледаше в земята.

— Дактилоскопията е наука, Пехачек, разберете, с нея шега не бива. Аз дойдох тук само за да ви видя и да признаете всичко. Е, какво? Ще напишем ли всичко това?

Написаха го, протоколът не беше много дълъг и когато отведоха Пехачек (естествено, цигарите от масата изчезнаха заедно с него), съветникът гледаше след него и си мислеше:

„Само да знаеше той Пехачек, че е открил едно-единствено нещо... Единствено, защото никога няма да се повтори! Само ако подозира, че името му ще влезе в учебниците по дактилоскопия!“

Камил Новак пак се върна в Бори и пак работеше заедно с Пехачек в една работилница. Двамата имаха доста време за размисъл и разговори върху това, което ги сполетя. Имаха време да се почудят колко въшлив е всъщност животът. Имаха доста време да разберат, че сляпата дама с везните и меча не прощава нищо. Нито атаката срещу нейната непогрешимост!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.